

Malmö stad
Kommunstyrelsen

Datum

2026-04-01

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2026-267

Yttrande**Till****Klimat-och
näringslivsdepartementet**

**Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet
Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget att
se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta
KN2026/00195**

Sammanfattning

Malmö stad har tidigare lämnat synpunkter på promemorian Skyddet genom nationell fridlysning anpassas till arternas skyddsbehov och andra angelägna intressen (KN2025/01529). Malmö stad är fortsatt kritisk till de föreslagna ändringarna av fridlysningsbestämmelserna och anser att förslagen försvårar arbetet med biologisk mångfald. Malmö staden anser vidare att flera arter, även sådana som hotas av kumulativa effekter, bör omfattas av fridlysning. Dessutom anser Malmö stad att den föreslagna listan utgörs av alltför få arter, jämfört med de arter som omfattas av fridlysningskyddet idag.

Yttrande

Malmö stad har tidigare yttrat sig om de föreslagna ändringarna av fridlysningsbestämmelserna. Malmö stad anser fortfarande att huvuddelen av de föreslagna ändringarna av fridlysningsbestämmelserna skulle innebära en försämring av artskyddet och därmed försvåra arbetet med att gynna och bevara en biologisk mångfald, vilket riskerar att leda till minskad biologisk mångfald i Sverige. Även uppfyllandet av Sveriges nationella miljömål, samt uppfyllandet av Malmö stads kommunfullmäktigemål om biologisk mångfald, målen i Malmö miljöprogram samt målen i Malmö naturvårdsplan kommer att försvåras om de föreslagna ändringarna träder i kraft. Detta ställningstagande har framför allt sin grund i att det föreslås införandet av två nya undantag i fridlysningsbestämmelserna.

I remissen presenteras förslag till vilka arter som ska omfattas av fridlysningsbestämmelserna. Förslag har utgått från arter vars hot kan begränsas av fridlysningsningen. Naturvårdsverket har därför inte tagit med arter som främst hotas av exempelvis klimatförändringar, övergödning, försurning, gifter eller brist på hävd. Malmö stad anser att vissa sådana arter bör omfattas av fridlysningsningen. Ofta kan hot utgöras av kumulativa effekter (process med sammanlagda negativa effekter) där exploatering inte är det främsta hoten, men som bidrar till ett försvårande av artens bevarande. Malmö stad anser därför att det finns behov av en mer omfattande lista som även inkluderar dessa arter.

Förslaget till lista över arter som ska omfattas av fridlysningsbestämmelserna grundar sig på den svenska rödlistan, där arter i hotkategori CR (akut hotade) och EN (starkt hotade) har det starkaste skyddet. Det kan dock uppstå negativa effekter av detta tillvägagångssätt. När endast de mest hotade arterna får ett starkt skydd riskerar de arter som befinner sig i ett mindre akut hotläge att hamna i ett mer akut hotläge. I vissa fall finns det dessutom en större chans till återhämtning för de mindre hotade arterna om även de skyddas. För vissa av de mest akut hotade arterna kan det däremot vara för sent att införa ett skydd. Därför bör det striktaste skyddet även omfatta vissa arter som är rödlistade som VU (sårbar) och NT (nära hotad).

I konsekvensbeskrivningen till den föreslagna artlistan står det på sida 17 att ”Arter som inte är klassade som akut hotade omfattas av det föreslagna undantaget vid avsevärt försvårande av pågående markanvändning och det är tänkbart att det kan uppstå behov i enskilda fall att skydda dessa arters livsmiljöer mot skogsbruk. En lösning skulle då kunna vara någon form av områdesskydd, till exempel naturreservat eller biotopskydd. Det riskerar att resultera i små, geografiskt spridda, skyddade områden i ett i övrigt brukat landskap.” Förslaget innebär att arter som inte är klassade som akut hotade inte ska omfattas av det striktaste fridlysningskyddet och att det som ett komplement, vid behov, skulle kunna bildas områdesskydd. Precis som Naturvårdsverket skriver i konsekvensbeskrivningen anser Malmö stad att områdesskydd i dessa fall inte är ett effektivt tillvägagångssätt och att arterna i stället behöver omfattas av det striktaste fridlysningskyddet.

Malmö stad anser att förslaget till lista över arter som ska omfattas av fridlysningsbestämmelserna skulle behöva kompletteras så att det går att utläsa:

- vilka arter som är skyddade idag, men som tappar sitt skydd.
- hur många arter som skyddas idag jämfört med hur många som föreslås ska omfattas av skydd.

Idag är 585 arter fridlysta i Sverige. Av dessa utgörs 250 av fåglar. De återstående är 335 arter av kärleväxter, mossor, lavar, svampar, alger, däggdjur, kräldjur, groddjur och ryggradslösa djur. Bland annat är 232 växtarter skyddade genom fridlystning idag. Listan över föreslagna arter innehåller endast 168 arter totalt. Malmö stad framför att det är precis hälften så många jämfört med de som har ett skydd idag, om man räknar bort fåglarna. Att dels föreslå ett försämrat artskydd och sedan föreslå en så minskad lista över arter som ska omfattas av skyddet anser Malmö stad är svårt att förstå med tanke på rådande kris för biologisk mångfald.

Malmö stad anser därför att de föreslagna ändringarna av fridlysningsbestämmelserna inte ska genomföras. Malmö stad anser vidare att den föreslagna listan över arter som ska omfattas av fridlysningsbestämmelserna ska utökas till det dubbla och även inkludera arter som hotas av kumulativa effekter. Vidare menar Malmö stad att även vissa arter som är rödlistade som VU och NT ska omfattas av det striktaste skyddet.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Pamela Lindqvist

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation.